

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΕΝΔΟΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 24 ΙΟΥΛΙΟΥ 2024
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (5)**

A. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αριστοτέλους, Μετά τα Φυσικά Α, 2, 98b12-28

Διὰ γὰρ τὸ θαυμάζειν οἱ ἄνθρωποι καὶ νῦν καὶ τὸ πρῶτον ἤρξαντο φιλοσοφεῖν, ἐξ ἀρχῆς μὲν τὰ πρόχειρα τῶν ἀτόπων θαυμάσαντες, εἶτα κατὰ μικρὸν οὕτω προϊόντες καὶ περὶ τῶν μειζόνων διαπορήσαντες, οἷον περὶ τε τῶν τῆς σελήνης παθημάτων καὶ τῶν περὶ τὸν ἥλιον καὶ τὰ ἄστρα καὶ περὶ τῆς τοῦ παντὸς γενέσεως. Ὁ δ' ἀπορῶν καὶ θαυμάζων οἶεται ἄγνοεῖν (διὸ καὶ ὁ φιλόμυθος φιλόσοφος πῶς ἐστίν· ὁ γὰρ μῦθος σύγκειται ἐκ θαυμασίων)· ὥστ' εἶπερ διὰ τὸ φεύγειν τὴν ἄγνοιαν ἐφιλοσόφησαν, φανερὸν ὅτι διὰ τὸ εἰδέναι τὸ ἐπίστασθαι ἐδίωκον καὶ οὐ χρήσεώς τινος ἔνεκεν. Μαρτυρεῖ δὲ αὐτὸ τὸ συμβεβηκός· σχεδὸν γὰρ πάντων ὑπαρχόντων τῶν ἀναγκαίων καὶ τῶν πρὸς ῥαστώνην καὶ διαγωγὴν ἢ τοιαύτη φρόνησις ἤρξατο ζητεῖσθαι. Δῆλον οὖν ὡς δι' οὐδεμίαν αὐτὴν ζητοῦμεν χρεῖαν ἑτέραν, ἀλλ' ὥσπερ ἄνθρωπος, φαμέν, ἐλεύθερος ὁ αὐτοῦ ἔνεκα καὶ μὴ ἄλλου ὦν, οὕτω καὶ αὐτὴν ὡς μόνην οὔσαν ἐλευθέραν τῶν ἐπιστημῶν· μόνη γὰρ αὕτη αὐτῆς ἔνεκέν ἐστιν.

Επίκουρος, Επιστολή στον Μενουκέα, 122

Μῆτε νέος τις ὦν μελλέτω φιλοσοφεῖν, μήτε γέρων ὑπάρχων κοπιάτω φιλοσοφῶν· οὔτε γὰρ ἄωρος οὐδεὶς ἐστίν οὔτε πάρωρος πρὸς τὸ κατὰ ψυχὴν ὑγιαῖνον. Ὁ δὲ λέγων ἢ μήπω τοῦ φιλοσοφεῖν ὑπάρχειν ὥραν ἢ παρεληλυθέναι τὴν ὥραν, ὁμοίος

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ἔστιν τῷ λέγοντι πρὸς εὐδαιμονίαν ἢ μήπω παρεῖναι τὴν ὥραν ἢ μηκέτι εἶναι. Ὅστε φιλοσοφητέον καὶ νέω καὶ γέροντι, τῷ μὲν ὅπως γηράσκων νεάζῃ τοῖς ἀγαθοῖς διὰ τὴν χάριν τῶν γεγονότων, τῷ δὲ ὅπως νέος ἅμα καὶ παλαιὸς ᾗ διὰ τὴν ἀφοβίαν τῶν μελλόντων. Μελετᾶν οὖν χρὴ τὰ ποιοῦντα τὴν εὐδαιμονίαν, εἴπερ παρούσης μὲν αὐτῆς πάντα ἔχομεν, ἀπούσης δὲ πάντα πράττομεν εἰς τὸ ταύτην ἔχειν.

Παρατηρήσεις

A1.α. Να αποδώσετε τον χαρακτηρισμό Σωστό- Λάθος σε κάθε μία από τις διατυπώσεις που ακολουθούν και να τον τεκμηριώσετε με απόσπασμα του κειμένου 1

1) Ο άνθρωπος που νιώθει απορία και θαυμασμό δεν αντιλαμβάνεται το μέγεθος της άγνοιάς του

2) Η ενασχόληση με τη φιλοσοφία σχετίζεται με την προσπάθεια του ανθρώπου να ξεφύγει από την άγνοιά και όχι με την αναζήτηση κάποιας χρησιμότητας.

β. Να αποδώσετε τον χαρακτηρισμό Σωστό- Λάθος σε κάθε μία από τις διατυπώσεις που ακολουθούν και να τον τεκμηριώσετε με απόσπασμα του κειμένου 2

1) Όταν μας λείπει η ευτυχία κάνουμε τα πάντα για να την έχουμε

2) Οι νέοι πρέπει να αποφεύγουν τη φιλοσοφική δραστηριότητα μέχρι να αποκτήσουν τις απαιτούμενες γνώσεις.

ΤΕΛΟΣ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

3) Ο γέρος που φιλοσοφεί μένει νέος καθώς ανατρέχει στα περασμένα.

Μονάδες 10

B1.α. Να περιγράψετε την πορεία του ανθρώπου προς τη φιλοσοφική σκέψη σύμφωνα με τον Αριστοτέλη στο Κείμενο 1.

Μονάδες 5

β. Ποια επιχειρήματα χρησιμοποιεί ο Επίκουρος στο Κείμενο 2 για να πείσει τον αναγνώστη να ασχοληθεί με τη φιλοσοφία;

Μονάδες 10

B2. Αφού μελετήσετε το παρακάτω παράλληλο κείμενο, να συγκρίνετε τον τρόπο που αντιμετωπίζει ο Μάρκος Αυρήλιος τη φιλοσοφία στο απόσπασμα από «Τα Εις Εαυτόν» με τον τρόπο που την παρουσιάζει ο Επίκουρος στο κείμενο αναφοράς. Να γίνει αναφορά στη σχέση μεταξύ των κειμένων.

Μάρκος Αυρήλιος, Τα Εις Εαυτόν

Της ανθρώπινης ζωής ο χρόνος είναι μια στιγμή, η ουσία της ρευστή, οι αισθήσεις αμυδρές, του κορμιού η σύσταση φθαρτή, η ψυχή μια σβούρα, η τύχη ανεξιχνίαστη κι η φήμη προϊόν ακρισίας. Με δυο λόγια, όλα του σώματος είναι ρευστά σαν ποταμός, ενώ της ψυχής είναι όνειρο και ψευδαίσθηση· η ίδια η ζωή είναι πόλεμος και ταξίδι σε ξένο τόπο, κι η υστεροφημία είναι λήθη. Ποιος μπορεί να μας

ΤΕΛΟΣ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

παρασταθεί στο δρόμο; Η φιλοσοφία και μόνον αυτή. Και φιλοσοφία θα πει, να διατηρείς τον δαίμονα που 'χεις μέσα σου απρόσβλητο, σώο και αβλαβή, υπεράνω πόνων και ηδονών· τίποτα να μην κάνεις στα κουτουρού, τίποτα στα ψεύτικα και με υποκρισία· φιλοσοφία θα πει να μην έχεις ανάγκη από το τι κάνει ή δεν κάνει ο άλλος· κι ακόμη, ό,τι σου προκύψει και ό,τι σου στέλνει η μοίρα ο δαίμονάς σου να τα δέχεται, ως προερχόμενα κάπου από κει, απ' όπου προέρχεται κι αυτός. Και πάνω απ' όλα, να περιμένεις το θάνατο με γαλήνιο νου, ως κάτι που δεν είναι παρά μια ακόμα διάλυση στοιχείων που συνθέτουν κάθε έμβιο ον. Μεταβάλλονται αυτά τα στοιχεία, το καθένα σε κάτι άλλο, και δεν είναι διόλου τρομερό αυτό. Αν είναι έτσι, τι σου κακοφαίνεται αυτή η μεταβολή και διάλυση των πάντων; Αφού γίνεται σύμφωνα με τη Φύση. Και ό,τι είναι σύμφωνο με τη Φύση δεν είναι κακό.

Μτφρ. Γιάννης Αβραμίδης

Μονάδες 15

Β3. φιλοσοφείν: Αφού ετυμολογήσετε τη λέξη, να γράψετε τρία ομόρριζα (απλά ή σύνθετα) στα Νέα Ελληνικά με το α' συνθετικό και δύο με το β'.

Μονάδες 10

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

ΤΕΛΟΣ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

www.dynami-edu.gr

ΑΡΧΗ 5ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας σε όλα** τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μολύβι μόνο για σχέδια, διαγράμματα και πίνακες.
5. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: ΔΥΟ (2) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μια (1) ώρα και δεκαπέντε (15) λεπτά μετά τη διανομή των θεμάτων.

**ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**

ΤΕΛΟΣ 5ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ